

בולי פלשתינה בדואר האוסטרלי

התארגנות הדואר הצבאי של אוסטרליה לשירות חייליו

בשנת 1940 רוכזו בארץ ישראל יותר מארבעים אלף חיילים אוסטרליים, וזאת כחלק מהיערכות הצבא הבריטי להגן על תעלת סואץ. יחד עם החיילים הפעילו האוסטרלים מערך של דואר צבאי אוסטרלי אשר נועד לשרת את חייליהם. במהלך שלב ההתארגנות נעזר הדואר הצבאי האוסטרלי בשירותי הדואר המנדטוריים של פלשתינה. מעטפה השמורה באוסף אלכסנדר מעידה על פרק הזמן הקצר בו השתמשו האוסטרלים בבולי פלשתינה.

הצבא האוסטרלי בארץ ישראל

עם פרוץ מלחמת העולם השנייה החלה בריטניה לצבור כוחות צבא מכל רחבי האימפריה ולרכז אותם בנקודות בעלות חשיבות אסטרטגית. במסגרת זו הועברו לארץ ישראל כוחות צבא מאוסטרליה, כחלק מבניית מערך ההגנה על תעלת סואץ.

הכוחות הראשונים מאוסטרליה הגיעו לארץ ישראל בחודש פברואר 1940, ושוכנו בשורה של מחנות צבא חדשים שהוקמו מצפון ומדרום לעיר עזה. העברת הכוחות מאוסטרליה נמשכה במהלך שנת 1940, ובסופה היו בארץ ישראל יותר מארבעים אלף חיילים אוסטרלים.

מקור: ויקיפדיה

חיילים אוסטרלים במחנה ג'וליס, 1940

הצבא האוסטרלי בארץ ישראל

בד בבד עם הגעת החיילים ושיכונם במחנות בארץ ישראל, התארגנו מפקדי הצבא האוסטרלי לספק להם צרכים חיוניים במגוון תחומים. לצד מזון, ציוד צבאי ושירותי רפואה, התארגן הצבא האוסטרלי להעמיד לרשות החיילים שירותי דואר אשר יאפשרו להם לשמור על קשר עם בני משפחותיהם באוסטרליה הרחוקה.

בסוף חודש פברואר 1940 נפתח בירושלים המשרד הראשי של הדואר הצבאי האוסטרלי, ובבסיסים השונים בדרום הארץ הוקמו משרדי דואר שדה וקווים של דואר נע. מערך זה עבר שינויים רבים במהלך שנת 1940, תוך שהאוסטרלים מנסים דרכים שונות לייעל את מתן השירות לחיילים.

העמסת שקי הדואר הצבאי של אוסטרליה

תעריף המכתבים לאוסטרליה

חיילי הצבא האוסטרלי, כמו מרבית החיילים בצבאות השונים ברחבי העולם, היו זכאים לשלוח מכתבים ללא צורך בתשלום. כלל זה היה תקף למשלוח של מכתבים בדואר רגיל, שהועבר ליעדו במכוניות וספינות, אולם עבור משלוח מכתבים בדואר אוויר נדרש השלוח לשלם את התעריף האזרחי הרגיל.

חייל אוסטרלי שביקש לשלוח מכתב בדואר אוויר נדרש לשלם סכום של 60 מיל, התעריף הרגיל של משלוח מכתב בדואר אוויר לאוסטרליה.

A. F. W3078

[Crown Copyright Reserved]

ACTIVE SERVICE

This envelope must not be used for coin or valuables. It cannot be accepted for registration.

NOTE :—

Correspondence in this envelope need not be censored Regimentally. The contents are liable to examination at the Base.

The following Certificate must be signed by the writer :—

I certify on my honour that the contents of this envelope refer to nothing but private and family matters.

Signature }
Name only {

[Up to Cover, by writer. To case to the

Address :—

50 PALESTINE 5
10 PALESTINE 10

P.3.

Mr S Malcolm
3 Northumberland Street
Newcastle N 5W.
Australia

PASSED BY CENSOR
NO. 506

מכתב מפלשתינה לאוסטרליה ועליו בולים בערך נקוב של 60 מיל

ההנחה של הדואר האוסטרלי

ב-30 בנובמבר 1940 החליט הדואר האוסטרלי להנהיג תעריף מיוחד עבור חיילים המעוניינים לשלוח מכתב בדואר אוויר לאוסטרליה. על פי התעריף החדש מחיר המשלוח הופחת ל-9 סנט אוסטרליים, סכום שהיה שווה בערכו ל-30 מיל ארץ-ישראליים.

התעריף החדש, שהפחית בחצי את מחיר המשלוח של דואר אוויר לאוסטרליה, התקבל בשמחה על ידי החיילים האוסטרליים, אשר מיהרו לנצל אותו על מנת לשלוח מכתבים לבני משפחותיהם. זו הייתה גם התקופה בה נהוג לשלוח אגרות ברכה לרגל חג המולד והשנה החדשה, דבר שהגדיל מאוד את הביקוש לשירות החדש.

מצב זה העמיד את הדואר הצבאי האוסטרלי בארץ ישראל בפני בעיה אותה לא צפה. מלאי הבולים האוסטרליים בערך נקוב של 9 סנט, שהיה שמור בבתי הדואר בארץ ישראל, אזל, והמלאי הנוסף שהוזמן מאוסטרליה עדיין לא הגיע. בצר לו פנה הדואר הצבאי האוסטרלי אל הנהלת הדואר המנדטורי בארץ ישראל וביקש מהם לסייע לו בבולי דואר מקומיים.

ההנחה של הדואר האוסטרלי

הדואר המנדטורי הסכים להגיש סיוע וסיפק לאוסטרלים מלאי של בולים ארץ ישראליים בערך נקוב של 15 מיל. הדואר האוסטרלי הנחה את בתי הדואר הצבאיים לבייל את המכתבים לאוסטרליה בשני בולים של 15 מיל, מאחר ו-30 מיל היו שווים בערכם ל-9 סנט אוסטרלים.

סידור מיוחד זה פעל תשעה ימים בלבד, עד להגעת הבולים מאוסטרליה.

ההנחה של הדואר האוסטרלי

המעטפה השמורה באוסף אלכסנדר נשלחה ב-8 בדצמבר 1940, היום האחרון לשימוש בבולי הדואר הארץ-ישראלים כתחליף לבולים האוסטרליים.

ב-9 בדצמבר 1940 הגיעו לארץ ישראל בולי הדואר המתאימים שנשלחו מאוסטרליה, וניתן היה לחזור ולהשתמש בבולים אוסטרליים על המכתבים שנשלחו בדואר אוויר לאוסטרליה.

ההנחה של הדואר האוסטרלי

דוגמה למכתב עליו הודבק בול אוסטרלי אחד בערך
נקוב של 9 סנט.

דוגמה למכתב עליו הודבקו שני בולים אוסטרליים בערך
נקוב מצטבר של 9 סנט.

